

VII CELEBRACIÓ DEL DIA INTERNACIONAL DE LA BIODIVERSITAT

27 de maig de 2017

En motiu de la celebració del **dia internacional de la biodiversitat**, el Parc Natural de la Vall de Sorteny, el Parc Natural Comunal de les Valls del Comapedrosa, la Vall del Madriu-Perafita-Claror i el Centre d'Estudis de la Neu i la Muntanya d'Andorra, us conviden a participar a la **VII JORNADA DE LA BIODIVERSITAT D'ANDORRA**.

Es faran quatre activitats arreu del territori per conèixer un grup biològic diferent o un determinat ambient. Cal tenir en compte que **només us podeu apuntar a una sola activitat!**

L'objectiu final és compartir l'experiència viscuda amb els altres grups, fent un llistat de les espècies que veurem aquest dia. Aquest catàleg s'enviarà posteriorment a totes les persones que hi hagueu col·laborat i es difondrà a les xarxes socials.

Per assegurar el bon funcionament de les activitats es fixa un màxim 20 persones per cada una, així que **cal apuntar-se** amb antelació. Per inscriure's cal contactar al CENMA al telèfon 742.630 o enviant un correu a cenma@iea.ad.

PROGRAMA

09.30h. Inici de les activitats (cada una al punt de trobada indicat).

14.00h. Finalització de les activitats i preparació del catàleg biològic de la jornada.

- Patrimoni de la Vall del Madriu

- La flora montana a Aixovall

- La diversitat natural de Sorteny

- Canvi climàtic i biodiversitat al Comapedrosa

Organitza:

Amb la col·laboració de:

A) TALLER SOBRE FLORA MONTANA

Farem una sortida a la part més meridional del país, la parròquia de Sant Julià. El recorregut s'iniciarà a Aixovall, on descobrirem els secrets de les rouredes. Seguirem cap a Nagol passant per una altra formació forestal de capçalera: els alzinars. I en la tornada cap a Sant Julià i Aixovall podrem observar els aspectes més mediterranis del nostre país.

A Andorra les formacions típicament montanes d'alzinars, rouredes i els matollars associats són presents a menys del 4% de la superfície d'Andorra, majoritàriament al sud del país i a les parts més baixes, així que aquesta sortida és una oportunitat per conèixer aquest bosquets que tenim tant a la vora malgrat que són escassos.

Els arbres i arbustos

Els arbres i arbustos representen una de les parts més visibles del paisatge natural. Dins del món vegetal, segurament són els més populars i, sovint, són més fàcils d'identificar que altres plantes com les herbes. Les plantes sempre han estat lligades a l'ésser humà i a les seves activitats, per això no és estrany que de moltes se'n coneguin tradicions i usos diversos.

Aprendre i conèixer els arbres i arbustos del nostre entorn més proper és un primer pas per estimar la natura que ens envolta i la biodiversitat de la que formem part.

El taller anirà a càrrec de la investigadora del CENMA, Clara Pladevall

Lloc: Aixovall, pàrquing del Centre de Formació Professional.

Material: calçat adequat (botes de muntanya), menjar i aigua i protecció solar.

Nivell de dificultat de la caminada: mitjana. Es recomana per majors de 8 anys (caminadors).

B) TALLER SOBRE LA DIVERSITAT NATURAL DE SORTENY

La sortida ens permetrà descobrir i inventariar una petita part de la diversitat de la fauna i flora del Parc natural de la Vall de Sorteny, seguint el camí del refugi de Sorteny. Al parc hi ha una gran varietat d'hàbitats del medi subalpí i en particular es podrà visitar una zona de molleres de les 70 que inclou el parc natural (forma part de la llista de zones humides d'interès de RAMSAR), que intentarem reconèixer per llur fisonomia tot identificant les espècies vegetals que els caracteritzen. També serà una experiència particular des del punt de vista de la fauna, apropant-nos als organismes que habiten en aquest hàbitat tant especial.

Les molleres de la vall de Sorteny

Les molleres de muntanya, com les que trobem a Andorra, són ecosistemes molt especials per la seva diversitat biològica. Unes condicions ecològiques particulars fan que s'hi desenvolupi una fauna i una flora molt específiques i de gran valor patrimonial. Les molleres constitueixen reserves de carboni, són reserves d'aigua dolça i contribueixen a regular de manera natural la qualitat de les nostres aigües. Aprofitarem la sortida per descobrir aquests ambients singulars i llur diversitat biològica.

El taller anirà a càrrec dels tècnics Parc Natural de la Vall de Sorteny.

Lloc: Caseta d'informació del Parc natural de Sorteny, Canya de la Rabassa.

Material: calçat adequat (calçat de muntanya o esportiu), menjar i aigua i protecció solar.

Nivell de dificultat de la caminada: baixa.

C) DIA INTERNACIONAL DE LA BIODIVERSITAT, VALL DEL MADRIU-PERAFITA-CLAROR

La vall del Madriu-Perafita-Claror és un paisatge cultural, és a dir una “obra conjunta de l’home i la natura, que forma una unitat coherent pels seus valors estètics, històrics o culturals”. Durant el recorregut pel camí de la Muntanya (fins a Ràmio o Entremesaigües, depenent del ritme del grup), l’Eduard i el Toni explicaran els elements naturals d’interès que ens anirem trobant: fauna, flora, geomorfologia, aigua, etc., i aniran donant vida als elements del patrimoni cultural de la Vall: murs de pedra seca, el camí empedrat, les bordes i els cortals... La suma ens donarà una bona idea de la gran riquesa de la Vall, que li ha valgut el reconeixement universal.

La vall del Madriu-Perafita-Claror

La vall del Madriu-Perafita-Claror va ser declarada patrimoni de la humanitat per la UNESCO l’any 2004 atenent al seu valor paisatgístic. La preservació d’una vall major en la seva totalitat és un fet insòlit, i l’únic cas que s’ha donat als Pirineus. La història de la vall és la història d’Andorra. Al llarg dels seus dotze kilòmetres de llargada anem trobant vestigis de cadascun dels diferents períodes històrics, i empremtes d’aquells temps difícils on els seus habitants lluitaven constantment per treure profit de la terra. La vall conserva molts elements i estructures d’explotació, organització i gestió dels recursos naturals (bosc, pastures, bordes, camins, aigua...) que mostren la utilització i l’evolució d’aquest territori al llarg de la història. De gran valor identitari, la vall ha esdevingut un testimoni viu de la història i les formes de vida d’un país rural de muntanya. Paratges d’una bellesa extraordinària són fruit de la interacció de l’home amb el medi.

L’activitat anirà a càrrec d’Eduard Boldú i Toni Feliu (guies del Comú d’Escaldes-Engordany).

Lloc: 9.30h al Camí de la Muntanya, a l’alçada de la carretera de la Plana.

Material: Calçat adequat (de muntanya o esportiu), menjar i aigua i protecció solar.

Nivell de dificultat de la caminada: baixa, però s’ha de tenir en compte el desnivell. No és aconsellat per infants menors de 8 anys.

E) CANVI CLIMÀTIC I BIODIVERSITAT DEL COMAPEDROSA:

El canvi climàtic és ja una realitat i té efectes reals i visibles sobre el territori si s’observen amb ulls adequats. Aquest taller donarà les eines per conèixer com el canvi climàtic està afectant els territoris de muntanya, quines implicacions té i els canvis a que ens obligarà per adaptar-nos-hi. A partir d’una xerrada que es farà al Centre d’Interpretació del Comapedrosa d’Arinsal, i una sortida posterior, podrem apropar-nos a la realitat del canvi climàtic a Andorra i veurem alguns exemples sobre la biodiversitat del Parc natural comunal de les Valls del Comapedrosa.

Una pujada de 2°C al 2100

La temperatura ha pujat entre 0,6 i 0,7°C entre els anys 1934 i 2008 a Andorra. Fent estimacions sota diferents escenaris futurs, es calcula que la temperatura pujarà poc menys de 2°C al 2100 respecte l’era pre-industrial, de forma ja irreversible. Aquesta pujada de temperatura comportarà canvis com, entre altres, una evaporació més elevada i per tant assecament del sòl, canvis a les dinàmiques de vida dels éssers vius i la necessitat d’adaptar-se per la gran majoria d’ells.

El taller anirà a càrrec de l’investigador del CENMA, Benjamin Komac.

Lloc: Centre d’Interpretació del Comapedrosa, a Arinsal.

Material: calçat adequat (calçat de muntanya o esportiu), menjar i aigua i protecció solar.

Nivell de dificultat: baixa.